provincie Zuid-Holland

Participatieplan Leenheerenpolder

Projectprocedure Leenheerenpolder

provincie Zuid-Holland

Inhoud

Inleiding 4

Waarom dit participatieplan? 6

Het gebied Leenheerenpolder 7

Ligging van Leenheerenpolder 7

De geschiedenis van het project Leenheerenpolder 7

De (natuur)doelen voor Leenheerenpolder 9

Projectomschrijving 9

De projectprocedure 12

De procedure 12

Kennisgeving voornemen en participatie 13

Verkenningsfase 13

Fase van het Ontwerprojectbesluit 14

Fase van het Projectbesluit 14

Doelen en doelgroepen 15

Doelgroepen 15

Doelstellingen participatie Leenheerenpolder 15

Welke participatie vindt komende periode plaats? 17

Fase 1: Voorbereidingsfase (afgerond) 18

Informeren gemeenteraad scopewijziging 18

Informeren college B&W 18

Bijpraten met omgeving/koffie-inloop 18

Fase 2: Verkenningsfase (vooruitblik) 19

Kennisgeving voornemen en participatie 19

Informeren omgeving 19

Keukentafelgesprekken 20

Inloopbijeenkomst 20

Thema-sessie rond het voorlopig ontwerp 21

5.2.6 Afsluiten verkenningsfase 21

Fase 3: Ontwerpfase 22

Besluitvorming GS over ontwerp-projectbesluit 22

Terinzagelegging ontwerp-projectbesluit 22

Inloopspreekuur tijdens terinzagelegging 22

Fase 4: Besluitfase 23

Vaststelling wijziging projectbesluit 23

Monitoring en evaluatie 23

Figuren

Figuur 1-1 Uitsnede natuurbeheerplan 2027 (bron: Atlas Natuurbeheerplannen Zuid-Holland) 4
Figuur 1-2 Uitsnede Natura 2000-gebied Haringvliet (bron: natura2000.nl) 5
Figuur 2-1 Huidige situatie projectgebied Leenheerenpolder vanaf de 'Westdijk' (Street Smart) 7
Figuur 2-2 Locaties verschillende onderdelen project Leenheerenpolder (bij benadering) 10
Figuur 3-1 Fasen binnen de projectprocedure 12
Figuur 5-1 Processchema participatie projectbesluit Leenheerenpolder 17

Bijlagen

Bijlage 1 Participatieschema

Inleiding

Natuurgebieden zijn de afgelopen eeuw steeds kleiner geworden en de afstanden ertussen werden groter. Ook in Zuid-Holland. Om deze achteruitgang te stoppen worden nieuwe natuurgebieden aangelegd en bestaande natuurgebieden met elkaar verbonden. Zo ontstaat er een netwerk dat functioneert als een groot robuust Natuurnetwerk Nederland (NNN). Planten en dieren krijgen zo meer kans om te overleven. Figuur 0-1 toont de bestaande natuurtypen, zoals opgenomen in het natuurbeheerplan 2027, rond de Leenheerenpolder.

Figuur 0-1 Uitsnede natuurbeheerplan 2027 (bron: Atlas Natuurbeheerplannen Zuid-Holland).

De Leenheerenpolder ligt ten westen van Goudswaard in de gemeente Hoeksche Waard aan het Spui. Dit project is voortgekomen uit een voormalige Deltanatuur-opgave en maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied Haringvliet. De ontwikkeling van dit gebied van ca 115 ha is van belang voor het voltooien van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie is verantwoordelijk voor het aanleggen van het Natuurnetwerk in Zuid-Holland.

De Leenheerenpolder is vrijwel geheel aangewezen als Natura 2000-gebied als onderdeel van het Haringvliet. In het noordoosten van de polder, ten noorden van Goudswaard is een relatief klein deel van de polder niet aangewezen N2000 gebied, zie Figuur 0-2 voor de ligging van het N2000 gebied.

In dat deel, dat wel onderdeel wordt van het Natuurnetwerk, wordt als onderdeel van dit project gewerkt aan ontwikkeling van natuur en tevens extensieve recreatie. Dit gaat in afstemming met Natuurmonumenten op circa 9 ha grond in bezit van de provincie Zuid-Holland.
In de polder staan enkele woningen. In de huidige polder, maar buiten de reikwijdte van dit project, zijn er ook plannen voor woningbouw. Over de vergunbaarheid ervan is de ontwikkelaar momenteel (d.d. sept 2026) nog in gesprek met Rijkswaterstaat.

Figuur 0-2 Uitsnede Natura 2000-gebied Haringvliet (bron: natura2000.nl).

Waarom dit participatieplan?
Voor het realiseren en in standhouden van de natuurdoelen in Leenheerenpolder is planologische borging nodig. Hiervoor start de provincie de projectprocedure als bedoeld in Afdeling 5.2 van de Omgevingswet voor het opstellen van een projectbesluit. Zo'n besluit gaat over ingrijpende activiteiten in de leefomgeving. Het is wenselijk dat burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen vroeg op de hoogte zijn van een voorgenomen projectbesluit. Zo kunnen ze, waar mogelijk, erover meedenken.

Het projectbesluit is een instrument uit de Omgevingswet bedoeld om complexe projecten met een publiek belang in de fysieke leefomgeving mogelijk te maken. Voor het vaststellen van dit projectbesluit is Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag.

In het projectbesluit wordt verslag gedaan van hoe de participatie is verlopen en wat de opbrengsten zijn geweest. Omdat het besluit invloed heeft op de fysieke leefomgeving, is het voor de provincie vanzelfsprekend belangrijk dat inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden (met een belang) kunnen participeren in het overleg over de veranderingen. Deze participatie is belangrijk om belangen, zorgen en ideeën uit de omgeving te verzamelen en mee te nemen in het besluitvormingsproces. De provincie heeft de participatieverordening Zuid-Holland vastgesteld (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR731657). Daarin is in artikel 9 opgenomen dat het vaststellen van een participatieplan verplicht is. De in de verordening benoemde onderdelen bij een participatieplan worden in dit document beschreven.

Het gebied Leenheerenpolder

Ligging van Leenheerenpolder

In de gemeente Hoeksche Waard, buitendijks ten westen van het dorp Goudswaard, ligt het projectgebied waar het nieuwe natuurgebied Leenheerenpolder zich moet ontwikkelen. Momenteel is het merendeel van dit gebied ingericht als agrarisch gebied; akkers met strokenteelt en grasland, zie Figuur 2-1. Dit gebied ligt nabij de Leenheerengorzenpolder en de Korendijkse Slikken aan het Spui.

Figuur 0-1 Huidige situatie Leenheerenpolder vanaf de Westdijk.

De geschiedenis van het project Leenheerenpolder

2004 - 2017 Aanwijzing Natura 2000-gebied

In **2004** heeft het Rijk de Leenheerenpolder aangemeld bij de Europese Commissie waarbij de polder opgenomen werd op de Europese lijst van beschermde gebieden (de Habitatrichtlijn) als onderdeel van het grotere Natura 2000-gebied Haringvliet. In **december 2014** vroeg de staatssecretaris aan de Europese Commissie om de Leenheerenpolder van de Europese lijst te schrappen. De Europese Commissie ging hierin mee. Hierop besloot de staatssecretaris in **april 2015** de polder officieel buiten de definitieve Natura 2000-aanwijzing van het Haringvliet te houden.

De Vereniging Hoekschewaards Landschap (HWL) stapte naar de Raad van State om het besluit aan te vechten en stelde dat de polder ecologisch gezien van onschatbare waarde zou zijn voor vogels en deltanatuur, grenzend aan het Spui en de Korendijkse Slikken. Eind 2015 is dit bij de Raad van State ter zitting behandeld en heeft de Raad

van State in mei 2016 ook het Europese Hof van Justitie betrokken. Met de uitspraak van het Europees Hof in **oktober 2017** deed de Raad van State op **21 februari 2018** de definitieve einduitspraak dat de minister werd verplicht om binnen 20 weken een nieuw aanwijzingsbesluit te nemen waarin de polder wél weer als beschermd Natura 2000-gebied werd opgenomen.
De Leenheerenpolder is nu opgenomen binnen het Natura 2000-gebied Haringvliet en aangewezen als 'Vogelrichtlijn + Habitatrichtlijn'. Voor de natuurontwikkeling in de Leenheerenpolder wordt daarom ook gekeken naar de doelen zoals die voor het N2000-gebied Haringvliet gelden. De provincie werd daarmee verantwoordelijk voor de realisatie van deze natuurdoelen.

2017 – 2026 Planproces

Gebiedsvisie
In 2017 is door vier partijen, Samenwerkingsorgaan Hoeksche Waard (SOHW), gemeente Korendijk, Havenbedrijf Rotterdam en Wereld Natuur Fonds gezamenlijk de gebiedsvisie Leenheerenpolder opgesteld. De gebiedsvisie is vastgesteld door de (voormalige) gemeenteraad van Korendijk. De ontwikkeling van de gebiedsvisie vond plaats in een periode dat de Leenheerenpolder (tijdelijk) geen Natura 2000-gebied was. In diezelfde periode werd een klankbordgroep in het leven geroepen.

Beleidsregel Grote Rivieren (BGr)
Deze ministeriële regeling is op **1 februari 2025** ingegaan en vormt de juridische basis voor wat er wel en niet gebouwd of georganiseerd mag worden in het Nederlandse rivierbed. De regeling is gericht op het garanderen van de waterveiligheid en zorgt ervoor dat de afvoer- en bergingscapaciteit van de grote rivieren behouden blijft, ook met het oog op toekomstige zeespiegelstijging en extreme waterafvoeren. De regeling verbiedt in principe nieuwe activiteiten (zoals woningbouw of dichte infrastructuur) die een toekomstige verbreding of verlaging van de rivier feitelijk onmogelijk of onbetaalbaar maken. Niet-riviergebonden projecten, zoals de woningbouw in de buitendijkse Leenheerenpolder**,** vallen niet onder toegestane activiteiten en worden op dit moment niet vergund door het Rijk. Deze beleidsmatige ontwikkelingen en randvoorwaarden bepalen de doelen voor de natuurontwikkeling in Leenheerenpolder.

Afbakening
Omdat zowel de natuurdoelen (als gevolg van de gerechtelijke uitspraak) én de veiligheidsnormen (voor buitendijkse woningen) vastliggen, wordt de spreekwoordelijke ruimte voor participatie hierdoor afgebakend. Waar mogelijk wordt die ruimte voor participatie zoveel als mogelijk benut. Dit plan geeft aan op welke wijze en wanneer dit plaats zal vinden.

De (natuur)doelen voor Leenheerenpolder

Voor de Leenheerenpolder geldt een focus op het creëren van zoetwater getijdennatuur, waarbij het specifiek gaat om de habitattypen Slikkige rivieroevers (H3270), Ruigten en zomen (H6430B) en de habitatrichtlijnsoort Noordse woelmuis (H1340). Daarmee geeft het project natuurontwikkeling Leenheerenpolder invulling aan de doelen die gelden voor het N2000-Haringvliet. Het realiseren van dynamiek (getij) in de Leenheerenpolder voorkomt dat geschikt broedhabitat voor pionierssoorten en kale grondbroeders snel ongeschikt raakt door voortgaande successie en voorkomt concurrentie van de aard- en veldmuis voor de noordse woelmuis. Deze dynamiek is ook erg belangrijk om verruiging van de habitattypen Slikkige rivieroevers te voorkomen. Ook voor Ruigten en zomen is een bepaalde mate van dynamiek belangrijk om te voorkomen dat te veel strooisel ophoopt. Voor trekvissen, specifiek de fint en de elft, is dynamiek ook van belang. Getijdeninvloed zorgt voor een betere ontwikkeling van de oeverzones, die voor vissen van groot belang zijn als schuil- en/of paaigebied. Voor de fint is de waterbeweging bovendien van belang om te zorgen dat de eieren voldoende zuurstof krijgen. De instandhoudingsdoelstellingen (die binnen het hele Natura 2000-gebied Haringvliet gelden) zijn niet gekwantificeerd; er geldt derhalve geen minimum oppervlak dat er aan een bepaald habitattype bij moet komen, noch geldt er een minimum oppervlak dat er aan leefgebied voor een soort bij moet komen.

Overige doelen

Naast de doelen voor de natuurontwikkeling zijn ook de volgende doelen en randvoorwaarden van toepassing:

- De waterveiligheid van de huidige buitendijkse bewoners op minimaal hetzelfde beschermingsniveau houden.
- De nautische veiligheid op het Spui borgen.
- Bijdragen aan de opgave van het stiltegebied.

Projectomschrijving

De ontwikkeling van de Leenheerenpolder bestaat uit natuurontwikkeling en extensieve recreatie. De locaties van de twee onderdelen zijn weergegeven in onderstaande afbeelding. Provincie Zuid-Holland en Natuurmonumenten werken op dit moment de natuurontwikkeling en de inrichting van de 9 ha extensieve recreatie verder uit rekening houdend met de actuele beleidsmatige en juridische kaders en vervolgens met de resultaten uit de participatie in de verkenningsfase.

Figuur 0-2 Locaties verschillende onderdelen project Leenheerenpolder (bij benadering).

Natuurontwikkeling
Voor de natuurontwikkeling is de provincie Zuid-Holland initiatiefnemer. Mede op basis van de Natura 2000-doelstellingen wordt een ontwerp gemaakt. In het voorlopig ontwerp wordt voldaan aan de doelstellingen van zoetwatergetijdennatuur. Kaders die sterk richting geven aan het ontwerp zijn de eisen ten aanzien van de natuurdoelstellingen (zoetwatergetijdennatuur), waterveiligheid (in verband met de aanwezige bestaande buitendijkse bebouwing) en de nautische veiligheid (in het Spui).

Om de waterveiligheid van de bestaande buitendijkse bebouwing te garanderen, wordt in het ontwerp ook een nieuwe voorlandkering opgenomen. Zónder nieuwe voorlandkering (de dijk die waker wordt genoemd) is geen getijdennatuur mogelijk. De nieuwe voorlandkering hoort daarmee integraal tot het project.

Met de aanwezigheid van kabels en leidingen (een rioolleiding) en twee groepsschuilplaatsen dient het ontwerp ook rekening te houden. De groepsschuilplaatsen zijn van cultuurhistorisch belang zijn. Ze hebben de status van gemeentelijke monument en een hoge cultuurhistorische waardering. De noordelijke

groepsschuilplaats ligt ongeveer 550 meter van de Westdijk. De zuidelijke groepsschuilplaats ligt ongeveer 190 meter van de Westdijk in de oksel van de ringdijk.

Daarnaast zijn beheerbaarheid en financiële haalbaarheid ook van belang voor een goed ontwerp.

In de voorbereiding op het Voorlopig Ontwerp is overleg gepleegd over de randvoorwaarden met Rijkswaterstaat, gemeente Hoeksche Waard, Waterschap Hollandse Delta en Natuurmonumenten (als toekomstig beheerder van de natuur).

Extensieve natuurrecreatie
Natuurmonumenten is initiatiefnemer voor de 9 hectare extensieve natuurrecreatie (zie figuur 2-2), binnen het plangebied. Daarbij wordt gedacht aan een natuurlijke inrichting met eenvoudige openbaar toegankelijke (struin) paden, een laarzenpad en uitkijkpunt.

De projectprocedure

Voor het realiseren en in stand houden van de natuurdoelen en het realiseren van een nieuwe kering (om de (water)veiligheid te borgen) in de Leenheerenpolder is planologische borging nodig. Hiervoor start de provincie de projectprocedure als bedoeld in Afdeling 5.2 van de Omgevingswet voor het opstellen van een projectbesluit.

Het projectbesluit voor de Leenheerenpolder zal toezien op het gehele gebied zoals weergegeven in Figuur 2-2. Dus zowel voor het deel waar de natuurontwikkeling plaats zal vinden als daar waar de natuurontwikkeling zal samengaan met extensieve recreatie. Dit bewerkstelligt dat de functie van de gronden in het gebied past bij het gebruik, de plannen en doelen voor dit gebied voor de natuurontwikkeling in het kader van NNN.

De procedure

De procedure om te komen tot een projectbesluit, de projectprocedure, bestaat uit een aantal fasen, zie onderstaande afbeelding (figuur 3-1).

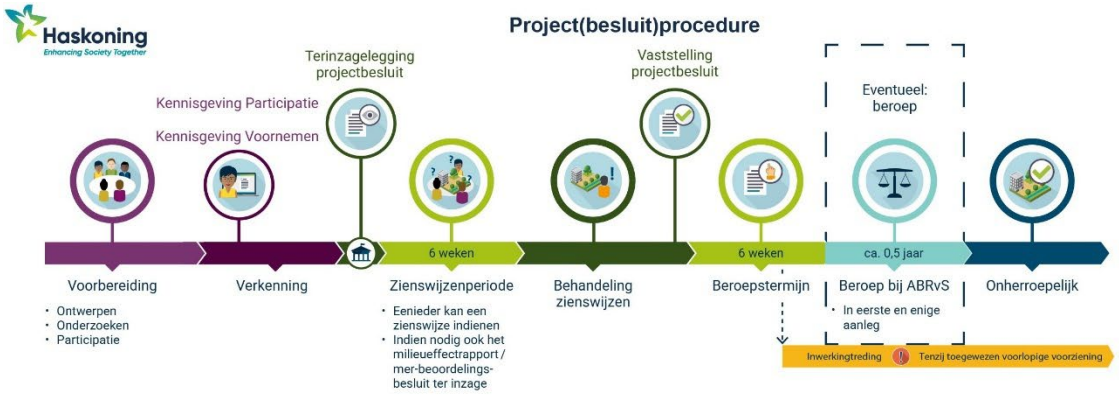

Figuur 0-1 Fasen binnen de projectprocedure.

Beschrijving: Dit is het stroomschema van de project(besluit)procedure. Het bestaat uit: de voorbereidingsfase, verkenning, zienswijze periode van 6 weken, de behandeling zienswijzen, beroepstermijn van 6 weken, eventueel een beroepsfase van circa 0,5 jaar en de fase waarin het plan onherroepelijk wordt. De voorbereidingsfase omvat ontwerpen, onderzoeken en participatie. De verkenningsfase start met de kennisgeving participatie en de kennisgeving voornemen. Na de verkenningsfase wordt het projectbesluit als ontwerp ter inzage gelegd. Dan start de zienswijzeperiode. Eenieder kan een zienswijze indienen. Indien nodig wordt ook het milieueffectrapport/mer-beoordelingsbesluit ter inzage gelegd. Daarna volgt de behandeling van de zienswijzen,

waarbij aan het eind van die fase het projectbesluit wordt vastgesteld. Daarop volgt de volgende fase, de beroepstermijn van 6 weken. 4 weken na de vaststelling van het projectbesluit treedt het in werking, tenzij een voorlopige voorziening is toegewezen. Als een voorlopige voorziening is toegewezen treedt het projectbesluit nog niet in werking. In de beroepstermijn kunt u in beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS). Hierbij is wettelijk bepaald dat beroep bij eerste en enige aanleg mogelijk is. Dit betekent dat er slechts één rechterlijke instantie naar een zaak kijkt, waardoor hoger beroep niet mogelijk is. Als de beroepstermijn is verstreken of als de beroepen ongegrond zijn verklaard is het besluit onherroepelijk.

Kennisgeving voornemen en participatie

De projectprocedure start formeel na het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland om een projectprocedure te starten. Tegelijk met de publicatie van dit besluit wordt een ‘kennisgeving voornemen en participatie’ gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Dit is het startsein van de verkenningsfase en het participatietraject. Voorliggend participatieplan en het Voorlopig Ontwerp worden als bijlage bij dit besluit gepubliceerd.

Verkenningsfase

De verkenningsfase is bedoeld om vroegtijdig informatie te verzamelen over oplossingsmogelijkheden voor de opgave. Van belang hierbij zijn de aard van de opgave, relevante ontwikkelingen en mogelijke oplossingen voor die opgave welke al uitgedacht zijn.

Voor de opgave in de Leenheerenpolder is reeds een oplossingsrichting uitgedacht in de vorm van een Voorlopig Ontwerp (VO). In dit VO zijn diverse elementen die een belangrijk maatschappelijk belang kennen al vastgelegd, zoals de nieuwe kering, de getijdenopening (opening in de bestaande voorlandkering) en de getijdengeul (het geulenpatroon voor de getijdennatuur). Het Voorlopig Ontwerp staat centraal tijdens de verkenningsfase: hieromheen wordt de participatie georganiseerd. Dit ontwerp voor het gebied Leenheerenpolder vormt het vertrekpunt voor het gesprek met de omgeving. Het bevat een voorstel voor de toekomstige inrichting van de grond, met daarin onder andere de beoogde natuurtypen en de ruimtelijke indeling. Alternatieven voor de toekomstige inrichting zijn reeds afgewogen en gefundeerd afgevallen. Door participatie te organiseren in de verkenningsfase van de projectprocedure, kan iedereen zelf informatie, oplossingen of koppelkansen aandragen. Hierdoor sluit het project beter aan bij maatschappelijke behoeften en versterkt dit de besluitvorming

In de verkenningsfase kan een voorkeursbeslissing aan de orde zijn. Dit is bijvoorbeeld verplicht voor wegen. Het project Leenheerenpolder leent zich niet voor een voorkeursbeslissing omdat de NNN-begrenzing en de beoogde natuurtypen op

voorhand vast liggen en er daarom ook geen grote alternatievenafweging aan de orde is.

Alle reacties worden na de verkenningsfase van een antwoord voorzien en samengevat in een reactienota.

De verkenningsfase wordt afgesloten door een besluit van Gedeputeerde Staten (GS). Zij moeten expliciet beslissen of de aangedragen oplossingen redelijkerwijs in beschouwing moeten worden genomen en of voldoende informatie is vergaard om het projectbesluit mee op te stellen.

Fase van het Ontwerprojectbesluit

Na de verkenning volgt de fase waarin het ontwerpprojectbesluit wordt opgesteld. Het ontwerpprojectbesluit geeft antwoord op de vraag hoe de borging van de natuurdoelen en realisatie van de nieuwe kering in de ruimtelijke ordening er precies uitzien. Het ontwerpprojectbesluit wordt dan ook tegelijk gepubliceerd met het Definitief Ontwerp; een gedetailleerde kaart en technische uitwerking van alle benodigde maatregelen.

In het (ontwerp) projectbesluit wordt verslag gedaan van hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten zijn geweest van de uitgevoerde verkenning, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de door derden voorgedragen mogelijke oplossingen en de daarover door deskundigen uitgebrachte adviezen. Voor het projectbesluit geldt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Het ontwerpprojectbesluit wordt door GS vastgesteld en zal zes weken ter inzage worden gelegd. Gedurende deze termijn kan eenieder een zienswijze indienen.

Fase van het Projectbesluit

In de besluitfase ontvangt eenieder die een zienswijze heeft ingediend n.a.v. het ontwerp projectbesluit een reactie van de provincie. Hierin staat of de zienswijze aanleiding heeft gegeven om het projectbesluit aan te passen en op welke manier. Hierna stellen Gedeputeerde Staten het definitieve projectbesluit vast. Hierna wordt dit bekend gemaakt in het Provinciaal Blad ten behoeve van de beroepsprocedure. Tijdens deze ter inzagelegging van het projectbesluit gedurende 6 weken kunnen belanghebbenden een beroepsschrift indienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Doelen en doelgroepen

Doelgroepen

We identificeren verschillende groepen belanghebbenden die we willen betrekken bij dit project (zie figuur 4-1). Dit participatieplan richt zich op deze groepen belanghebbenden. Alle belanghebbenden hebben (deels) verschillende belangen en bevoegdheden en worden daarom ook op een verschillende manieren betrokken. Daarbij wordt steeds gekeken naar welke
belanghebbende bij welke onderwerpen een belang heeft en hoe groot dit belang is. Daarnaast kijken we ook naar de beleidsruimte die er is om te participeren. Op basis van dit beeld bepalen we de intensiteit waarmee we belanghebbenden betrekken.

Figuur 4-1 Overzicht stakeholders.

Doelstellingen participatie Leenheerenpolder

Dit participatieplan geeft inzicht in de participatiemomenten die de komende fase voorzien zijn. Dit participatieplan heeft betrekking op de fase tot aan de vaststelling van het projectbesluit. De doelstellingen van participatie voor de fase waar het project zich nu in bevindt zijn als volgt:

- Het realiseren van betrokkenheid bij de natuurontwikkeling in de Leenheerenpolder; zowel bij inwoners en ondernemers in Goudswaard en omgeving als andere belanghebbenden.
- Belanghebbenden informeren en meenemen in het proces van het projectbesluit.
- Voldoende mogelijkheid voor betrokkenen bieden om met de initiatiefnemers in dialoog te gaan.
- Inzicht krijgen in de verschillende perspectieven voor recreatie in het gebied en deze afwegen voor de besluitvorming.

Volgens de Participatieverordening Zuid-Holland kunnen de volgende participatievormen, afhankelijk van het doel en de rol van Gedeputeerde Staten of Provinciale Staten, worden gehanteerd:

- Meewerken: de provincie werkt mee aan een initiatief tot participatie van een of meer gerechtigden door te adviseren en te ondersteunen;
- Samenwerken: de provincie bepaalt samen met een of meer gerechtigden de doelen waaraan gezamenlijk gewerkt zal worden en ten behoeve waarvan ieder kennis en bevoegdheden inbrengen, voor zover dit relevant en noodzakelijk is;
- Raadplegen: de provincie bepaalt waarover en op welke manier gerechtigden kunnen participeren en weegt hun inbreng mee in het besluitvormingsproces;
- Informeren: de provincie besluit tot beperkte participatie in de vorm van het informeren van gerechtigden.

Per deelproject worden de volgende participatieniveaus aangehouden:

Natuurontwikkeling
Vanwege de geldende beleidsmatige en wettelijke eisen ligt de nadruk op het niveau informeren. Waar mogelijk wordt gezocht naar een verdergaand participatieniveau. Maar vanuit de wetgeving liggen de typen natuur en omvang vast. Met andere woorden: omdat de Leenheerenpolder onderdeel is van het Natura 2000 gebied Haringvliet, zal de ontwikkeling ervan aansluiten bij de doelen van het Haringvliet; zoetwatergetijdennatuur. Ook de positie en omvang van de voorlandkering en de nieuwe uitgang naar het Spui hebben specifieke eisen vanuit onder andere de geldende veiligheidsnormen. Veiligheidsnormen staan buiten kijf. Ze bepalen daarmee sterk het ontwerp van dit project. Wel kan meegedacht worden over bijvoorbeeld de groeninrichting van de nieuwe voorlandkering of de beleving van de groepsschuilplaatsen in het nieuwe natuurgebied.

Extensieve natuurrecreatie
Naast de natuurontwikkelingsopgave voorziet het project in de ontwikkeling van extensieve natuurrecreatie. Het Voorlopig Ontwerp dat gepubliceerd wordt bij het voornemen biedt nog enige ruimte voor participatie rond dit onderwerp.
Het doel van de participatie is in de verdere uitwerking van recreatieve voorzieningen de omgeving te betrekken, terwijl tegelijkertijd de natuurdoelstellingen leidend blijven. Participatie heeft daarmee vooral betrekking op de wijze waarop recreatie binnen deze kaders wordt vormgegeven. Denk aan de exacte locatie van bijvoorbeeld (natuurlijke) speelvoorzieningen of de invulling van natuureducatie.
Voor dit onderdeel ligt de nadruk op het niveau raadplegen/betrekken.

Welke participatie vindt komende periode plaats?

De komende periode wordt de projectprocedure doorlopen, waarmee de realisatie van het project juridisch-planologisch mogelijk wordt gemaakt. Dit participatieplan heeft betrekking op de periode tot aan de vaststelling van het projectbesluit. Daarbij wordt gewerkt in vier fasen zoals beschreven in paragraaf 0: 1) de voorbereidingsfase, 2) de verkenningsfase, 3) de fase tot aan de terinzagelegging van het ontwerp-projectbesluit en 4) de fase tot aan de vaststelling van het projectbesluit. Figuur geeft de verschillende participatiestappen weer (zie ook bijlage 1). In het vervolg van deze paragraaf lichten we de participatiestappen per fase toe.

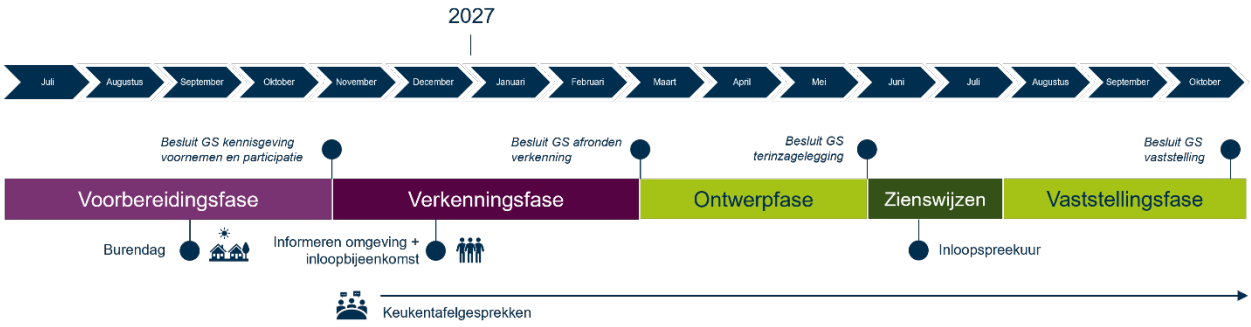

Figuur 0-1 Processchema participatie projectbesluit Leenheerenpolder, de planning is indicatief en kan veranderen.

Beschrijving: Dit is het processchema voor participatiemomenten voor het projectbesluit. De voorbereidingsfase loopt van juli tot en met oktober 2026, waarbij in september 2026 een burendag gepland staat. In november 2026 is het besluit van de Gedeputeerde Staten en wordt een kennisgeving voornemen en participatie gepubliceerd. De verkenningsfase loopt van november 2026 tot en met februari 2027, waarbij in december 2026 de omgeving wordt geïnformeerd en een inloopbijeenkomst wordt georganiseerd. Eind februari 2027 staat gepland dat het besluit van Gedeputeerde staten over de verkenningsfase wordt afgerond. De ontwerpfase loopt van maart tot en met mei 2027, waarbij eind mei het projectbesluit als ontwerp ter inzage wordt gelegd. Vanaf juni tot en met half juli 2027 is de zienswijzeperiode. Er wordt in juni een inloopspreekuur gepland. De laatste fase, de vaststellingsfase, loopt vanaf half juli tot en met oktober 2027. Eind oktober 2027 staat de vaststelling van het projectbesluit door Gedeputeerde Staten gepland. Doorlopend vanaf november 2026 tot en met oktober 2027 zijn er keukentafelgesprekken.

Fase 1: Voorbereidingsfase (afgerond)

In de eerste fase is een start gemaakt met het informeren van de omgeving over de stand van zaken van het project. Verder worden in deze fase verschillende onderzoeken uitgevoerd, het ontwerp uitgewerkt en de documenten voor de terinzagelegging van het projectbesluit voorbereid. Deze fase wordt afgesloten met de start van de verkenningsfase, het moment van publicatie van dit participatieplan.

Informeren gemeenteraad scopewijziging

In het verleden is een gebiedsvisie van de Leenherenpolder door de gemeenteraad vastgesteld. Inmiddels zijn zaken verder uitgewerkt en blijkt ook dat sommige onderdelen uit deze gebiedsvisie geen onderdeel meer zijn van het project. Om deze reden werd de gemeenteraad, door het college van B&W middels een Raads Informatie Brief (RIB), geïnformeerd over deze ontwikkelingen en de nieuwe stand van zaken.

Actie door: college B&W gemeente Hoeksche Waard
Doelgroep: gemeenteraad
Participatieniveau: informeren
Uitgevoerd: in Q4 2025

Informeren college B&W

Provincie Zuid-Holland heeft contact gehad met de gemeente Hoeksche Waard en het college van B&W betrokken bij de diverse mogelijke ruimtelijke procedures, teneinde het NNN tijdig te realiseren. In Q2 2026 is het college per brief op de hoogte gesteld dat de provincie de intentie had zelf de ruimtelijke procedure te faciliteren via een projectprocedure teneinde het omgevingsplan aan te passen en de agrarische functie van de polder om te zetten naar natuurfunctie. Dit voornemen tot projectbesluit is de concrete invulling hiervan.

Actie door: provincie Zuid-Holland
Doelgroep: College B&W Hoeksche Waard
Participatieniveau: Informeren
Uitgevoerd: in Q2 2026

Bijpraten met omgeving/koffie-inloop

Omwonenden, bedrijven en ondernemers uit de directe omgeving worden betrokken bij het project. Het doel van deze stap was een informele verdere kennismaking tussen projectteam en de omgeving, om vragen te beantwoorden uit de omgeving en een vooraankondiging te geven van de procedures.

Doelgroep: Buitendijkse bewoners, waaronder ook de bewoners rond de haven, grondeigenaren/pachters en bewoners Goudswaard
Participatieniveau: Informeren
Uitgevoerd: 25 september 2026

Fase 2: Verkenningsfase (vooruitblik)

Kennisgeving voornemen en participatie

De verkenningsfase start met de kennisgeving voornemen en de kennisgeving Participatie, die worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Beide kennisgevingen kunnen worden gecombineerd, zoals bij dit project het geval is. Waar relevant worden ook andere kanalen ingezet (lokale krant, dorpsvereniging Coorndijk, social media). Medeoverheden en directe aan/omwonenden worden voorafgaand aan de officiële bekendmaking op informele en formele wijze op de hoogte gebracht van het voornemen van de projectbesluitprocedure en de verkenning. Dit gebeurt met een brief van Gedeputeerde Staten. Voorliggend participatieplan en het Voorlopig Ontwerp worden als bijlage bij dit besluit gepubliceerd. Deze stukken liggen voor een termijn van 6 weken ter inzage. Tijdens deze periode is het mogelijk om mogelijke oplossingen aan te dragen.

Doelgroep: Alle doelgroepen
Participatieniveau: Informeren
Verwachte planning: November 2026

Informeren omgeving

Via de website van de provincie, en middels persbericht aan de lokale krant (en dorpsvereniging de Coorndijk) en (sociale) media delen we de actuele informatie over het project, zodat men zich kan inlezen. Ook doen we een vooraankondiging voor een inloopbijeenkomst. Bij voorkeur informeren we de inwoners van de bestaande buitendijkse woningen aan de Westdijk in persoonlijke (keukentafel)gesprekken vóór de brede inloopbijeenkomst. Dit omdat de ontwikkelingen voor deze groep de grootste impact heeft. Daarnaast informeren we andere overheden, zoals Rijkswaterstaat, Waterschap Hollandse Delta en Hoeksche Waard Landschap over de stand van zaken van het project.Direct omwonenden ontvangen een brief (een persoonlijk bericht).

Doelgroep: direct omwonenden, pachters, bewoners Goudswaard, medeoverheden en belangenorganisaties (agrarisch en natuur, Hoeksche waard Landschap dorpsvereniging de Coorndijk)
Participatieniveau: informeren.
Verwachte planning: december 2026.

Keukentafelgesprekken

In keukentafelgesprekken met direct omwonenden/ bewoners worden de plannen voor de natuurinrichting en recreatie toegelicht. Ook worden zij geïnformeerd over de stand van zaken van de verkenning, het vervolgproces (algemeen en in hun persoonlijke situatie) en de contactmogelijkheden voor vragen of aanvullende inbreng. De keukentafelgesprekken lopen door gedurende de gehele looptijd van de projectprocedure afhankelijk van de behoefte van omwonenden.

Doelgroep: buitendijkse bewoners/direct belanghebbenden/belangenorganisaties.
Participatieniveau: informeren en raadplegen.
Verwachte planning: doorlopend.

Inloopbijeenkomst

We organiseren vervolgens een inloopbijeenkomst om inwoners de kans te geven vragen te stellen en hun zorgen of ideeën te delen. Via de mediakanalen van de provincie kondigen we deze bijeenkomst aan. De buitendijkse bewoners nodigen we per brief uit voor de bijeenkomst. We tonen tijdens deze bijeenkomst het Voorlopig Ontwerp. In deze periode verwachten we de meest relevante onderzoeksresultaten beschikbaar te hebben. Belanghebbenden kunnen tijdens de bijeenkomst informatie ophalen over het project en de procedure, tekeningen en onderzoeken inzien en vragen stellen of aandachtspunten benoemen.

De resultaten van de inloopbijeenkomst verwerken we in de documenten voor het ontwerp-projectbesluit en waar nodig nemen we een nadere motivering over de aangegeven aandachtspunten op.

De aanwezigen kunnen tijdens de bijeenkomst een reactie in het kader van de verkenning achterlaten. Deze reacties worden van een antwoord voorzien en samengevat in een reactienota. Indieners van een vraag of reactie krijgen persoonlijk (bijvoorbeeld per mail) een terugkoppeling. Daarnaast wordt een algemeen verslag van de inloopbijeenkomst gemaakt. Dit verslag wordt toegevoegd aan de stukken van het projectbesluit.

Doelgroep: Alle doelgroepen.
Participatieniveau: Meedenken.
Verwachte planning: December 2026.

Thema-sessie rond het voorlopig ontwerp

Tijdens de verkenningsfase organiseren we op basis van behoefte thema-sessies. Blijken er naar aanleiding van het voorlopig ontwerp vragen te leven over bijvoorbeeld het ontwerp, beheer, recreatiemogelijkheden of effecten op de omgeving, dan kunnen betreffende belanghebbenden uitgenodigd worden voor een bijeenkomst om hierover uitvoeriger van gedachten te wisselen. Zo wordt lokale kennis benut én is er gelegenheid gerichter te participeren rond thema's die het (voorlopig) ontwerp raken.

Doelgroep: nader te bepalen, afhankelijk van het thema.
Participatieniveau: meedenken
Verwachte planning: november 2026-januari 2027

5.2.6 Afsluiten verkenningsfase

De verkenningsfase wordt afgesloten met een reactienota en besluit door GS. Zij bepalen in dat besluit of de aangedragen oplossingen redelijkerwijs in beschouwing moeten worden genomen en of voldoende informatie is vergaard om het projectbesluit mee op te stellen. Op dit besluit is het indienen van een reactie of zienswijze niet mogelijk.

Concreet houdt dit in dat iedereen die een schriftelijke reactie geeft op het gepubliceerde Voorlopig Ontwerp of dit participatieplan een reactie (de reactienota) van de provincie ontvangt hoe de ingediende reactie meegenomen is in het verdere ontwerpproces.

Doelgroep: Gedeputeerde Staten
Participatieniveau: Besluitvorming
Verwachte planning: Maart 2027

Fase 3: Ontwerpfase

Besluitvorming GS over ontwerp-projectbesluit

Na het verwerken van de resultaten uit de inloopbijeenkomst maken we de documenten voor de terinzagelegging definitief en bieden dit aan bij het Gedeputeerde Staten. Zij besluiten vervolgens of het ontwerp-projectbesluit ter inzage wordt gelegd. Naast het ontwerp projectbesluit wordt het Definitief Ontwerp gepubliceerd.

Doelgroep: Gedeputeerde Staten
Participatieniveau: Besluitvorming
Verwachte planning: Juni 2027

Terinzagelegging ontwerp-projectbesluit

De documenten van het ontwerp-projectbesluit liggen voor een periode van 6 weken ter inzage. Dit betreft een wettelijke termijn. Tijdens deze periode kan eenieder zienswijzen indienen. Deze eventuele zienswijzen verwerken we in de documenten voor de vaststelling van het projectbesluit. De terinzagelegging kondigen we breed aan in de mediakanalen van de provincie.

De zienswijzen worden samengevat en beantwoord in een Nota van Beantwoording. Indieners van een zienswijze krijgen deze nota persoonlijk toegestuurd. Deze nota wordt uiteindelijk ook toegevoegd aan de stukken voor de vaststelling van het projectbesluit.

Doelgroep: Alle belanghebbenden (waaronder inwoners, organisaties en bedrijven)
Participatieniveau: Meedenken
Verwachte planning: Juni en juli 2027 (bij vakantieperiode minimaal 8 weken ter inzage)

Inloopspreekuur tijdens terinzagelegging

Voorafgaand en tijdens de terinzagelegging organiseren we in Goudswaard een inloopspreekuur. Via deze weg bieden we mensen de gelegenheid vragen te stellen over de (juridische) werking van het projectbesluit. Dit biedt geen mogelijkheid om een officiële (mondelinge) zienswijze in te dienen, maar om eventuele vragen over het projectbesluit of de wijze van het indienen van een zienswijze te beantwoorden.

Doelgroep: Alle belanghebbenden (waaronder inwoners, organisaties en bedrijven)
Participatieniveau: Informeren
Verwachte planning: Juni-juli 2027

Fase 4: Besluitfase

Vaststelling wijziging projectbesluit

Als laatste stap vindt de vaststelling van het projectbesluit door Gedeputeerde Staten plaats. De eventuele zienswijzen zijn in de documenten verwerkt en voorzien van beantwoording.

Reacties die aanleiding gaven tot aanpassing van het ontwerp zijn eerder al concreet verwerkt in het Definitief Ontwerp dat gepubliceerd werd. Aanpassing van het Definitief Ontwerp naar aanleiding van zienswijzen is mogelijk. Wanneer dit aan de orde is worden indieners van de zienswijzen hiervan persoonlijk op de hoogte gesteld.

Doelgroep: Gedeputeerde Staten
Participatieniveau: Besluitvorming
Verwachte planning: Q4 2027

Monitoring en evaluatie

Conform de participatieverordening zoals in juni 2026 vastgesteld door Provinciale Staten zal er ook aandacht zijn voor monitoring en evaluatie van de uitgevoerde participatie.
De participatie wordt gedurende de in dit plan beschreven periode gemonitord.
Monitoring richt zich op

1. Kwantiteit: komen er reacties binnen? Blijft dit achter dan kan aanvullende actie genomen worden.
2. Kwaliteit: blijkt uit de binnengekomen reacties dat het beschreven project voldoende helder is? En;
3. Aanpalende onderwerpen/scope: Blijkt uit de binnengekomen reacties dat andere onderwerpen (buiten de scope van dit project) erg ‘leven’, dan wordt dit onder de aandacht gebracht bij het betreffende initiatiefnemer/bevoegd gezag.

Bij dit project is persoonlijke communicatie met alle belanghebbenden mogelijk. Iedereen die reageert/contact zoekt ontvangt persoonlijk bericht. Dit betekent dat ook de monitoring en evaluatie op persoonlijk niveau uitgevoerd wordt (in persoonlijke gesprekken of een e-mail) onder de in dit plan beschreven doelgroepen: medeoverheden, Natuurmonumenten, de omgeving (buitendijkse bewoners en direct omwonenden) én eenieder die gereageerd heeft/contact gezocht heeft n.a.v. voorgenomen projectbesluit of het Ontwerp.

De evaluatie richt zich op hoe de hierboven beschreven participatie-vormen ervaren zijn en hoe verbeteringen in de toekomst mogelijk zijn. De geleerde lessen zullen worden verwerkt en meegenomen in de verdere ontwerp & uitvoeringsfase én in eventuele andere projectprocedures rond natuurontwikkeling.

Bijlage 1 Participatieschema

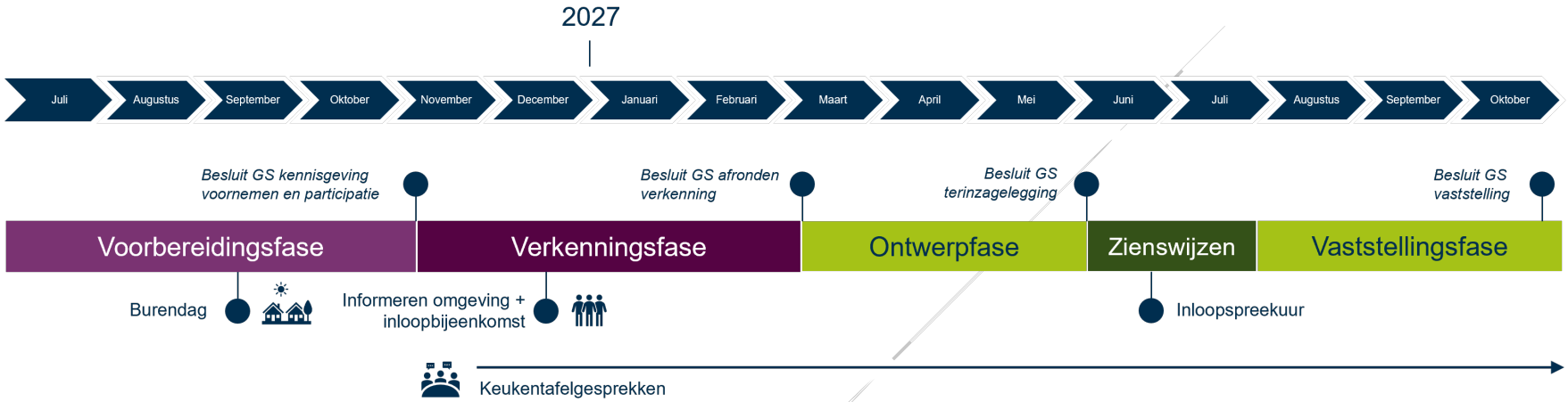

De weergegeven planning is indicatief en kan veranderen.